

Persbericht

De herontdekking van het panorama van Caïro van Emile Wauters

Geschilderde panorama's met vaak monumentale afmetingen, bestemd om in ronde gebouwen tentoongesteld te worden, waren een typisch verschijnsel in de 19de eeuw. Het betreft vaak werken ter herdenking van een historische gebeurtenis (zoals het Panorama van de IJzer, dat indertijd tentoongesteld werd aan de Anspachlaan in Brussel, of dit van de Slag bij Waterloo, dat zich nog steeds op de oorspronkelijke plek nabij de Leeuw van Waterloo bevindt). Net zoals de wereldtentoonstellingen weerspiegelen deze panorama's de toenmalige drang naar exotisme in een periode waarin verre reizen nog voorbehouden waren aan een kleine minderheid uit de bourgeoisie of adel.

Het Panorama van Caïro, een monumentaal doek van 114 m lang op 14 m hoog, is het werk van Emile Wauters (1846-1933) en werd gerealiseerd in 1880-1881 ter herinnering aan de Egyptische reis van de Oostenrijkse aartshertog Rudolf (1858-1889).

Na een vernissage in Brussel wordt het doek eerst tentoongesteld in Wenen (1882), vervolgens in München (1885), dan terug in Brussel (1886) en in Den Haag (1887), om tenslotte in 1896 door Baron Louis Cavens aangekocht te worden voor de Belgische Staat. Hierna wordt het tentoongesteld in een Moors paviljoen door Ernest Van Humbreeck ontworpen voor het Brusselse Jubelpark ter gelegenheid van de internationale tentoonstelling van 1897.

Het Panorama van Caïro bleef tot in 1967 voor het publiek toegankelijk in dit paviljoen, dat door de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis werd beheerd. In 1967 wordt het gebouw overgedragen aan Saoedi-Arabië met de bedoeling het om te vormen tot grote moskee. Rond 1970-71 haalt men het doek zonder veel omhaal van de muur en brengt het over naar de KMKG. Daar wordt het waarschijnlijk ondergebracht in de grote hall van het Wereldpaleis (vandaag Autoworld). Maar al vlug is men het spoor bijster, de laatste documenten die over de aanwezigheid van het doek in het museum spreken, dateren uit het begin van de jaren 1980.

Ondanks vele zoekacties kon men tot op vandaag in de verzamelingen van het museum geen enkel spoor van het Panorama van Caïro terugvinden. Het blijft een vreemde verdwijning die aanleiding gaf tot tal van geruchten en waaruit meer broodje-aapverhalen dan bewezen feiten voortvloeiden¹.

¹ E. WARMENBOL, « Het Panorama du Caire van Emile Wauters (1881). Het meesterwerk van het Belgisch Oriëntalisme », *Ta-Mery* 11, 2018-2019, pp. 2-19.

https://trends.knack.be/economie/bedrijven/hoe-een-meesterwerk-werd-opgeofferd-voor-de-grote-moskee-van-brussel/article-normal-1172329.html?cookie_check=1636378972
<https://focusonbelgium.be/nl/cultuur/wie-heeft-het-panorama-van-cairo-gezien>

ROYAL MUSEUMS OF ART AND HISTORY
KONINKLIJKE MUSEA VOOR KUNST EN GESCHIEDENIS
MUSÉES ROYAUX D'ART ET D'HISTOIRE

De zoektocht naar het verdwenen Panorama kent een spectaculaire wending wanneer in december 2020 een belangrijk fragment van het doek opduikt bij een antiekhandelaar in Zuid-Frankrijk. Het betreft meer bepaald de centrale scène waarin men aartshertog Rudolf in zijn koets herkent. De antiquair kan het werk identificeren en neemt contact op met prof. Eugène Warmenbol (ULB) en met Luc Delvaux, conservator Dynastisch en Grieks-Romeins Egypte bij de KMKG. Dankzij de eerlijkheid van de antiquair, die de wil uitte om het werk terug te geven aan de Belgische Staat, behoort het doek vandaag terug tot de verzamelingen van de KMKG.

Deze teruggave opent de weg voor verder onderzoek naar het Panorama van Caïro. Niet enkel zal het nu mogelijk zijn om de door Emile Wauters gebruikte picturale technieken van nabij te bestuderen, maar bovendien kan men de zoektocht naar de lotgevallen van het schilderwerk opnieuw opstarten, in de hoop nog andere delen te ontdekken en vooral ook te begrijpen hoe dit werk uit onze verzamelingen kon verdwijnen en fragmenten ervan in privébezit konden belanden.

Het mysterie van het Panorama van Caïro is nog niet opgehelderd, maar deze herontdekking opent nieuwe en zeer beloftevolle pistes...

Het fragment in kwestie verworven dankzij de steun van de Vrienden van de KMKG zal voor het publiek toegankelijk zijn tot 9 januari 2022.

Museum Kunst & Geschiedenis
Jubelpark 10 - 1000 Brussel
www.artandhistory.museum | info@kmg.be

INFORMATIE VOOR DE PERS

Contact voor interviews:

Bruno Verbergt, algemeen directeur a.i. van de KMKG

b.verbergt@kmg.be

Luc Delvaux, conservator Dynastisch en Grieks-Romeins Egypte bij de KMKG

l.delvaux@kmg.be

Eugène Warmenbol, ULB

eugene.warmenbol@ulb.be

Anne Goffart, pers

a.goffart@kmg.be | 0473 81 36 42

<https://vimeo.com/224987631> : "The "Panorama du Caire" by Emile Wauters (1881). A masterpiece of Orientalism, lost for all ?" by Eugène Warmenbol, 2017. Filmed during ARTCONNOISSEURS , the art lecture program organized simultaneously with Cultures -The world Arts Fair in Brussels every June since 2013.

ROYAL MUSEUMS OF ART AND HISTORY
KONINKLIJKE MUSEA VOOR KUNST EN GESCHIEDENIS
MUSÉES ROYAUX D'ART ET D'HISTOIRE

ILLUSTRATIES VOOR DE PERS

Rechtenvrije foto's zijn hier beschikbaar: <http://www.kmkg-mrah.be/nl/pers>.

Enkel ter info voor de pers – **niet om te verspreiden**: Een video-interview met de antiquair door Bruno Verbergt: <https://vimeo.com/moosestache/review/639835620/98274548d1>

Om het panorama in z'n geheel te reproduceren, konden we rekenen op de medewerking van het KIK (Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium) en hun foto's in hoge resolutie.

Deze foto's kunnen in de online catalogus van het KIK geraadpleegd worden:

<http://balat.kikirpa.be/photo.php?path=B146740&objnr=20054065&nr=2>